

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน การวิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 618 คน โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการการนิเทศการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.98 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC+ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe, Method)

ผลการวิจัยพบว่า

5.1.1 ความต้องการการนิเทศการศึกษา

ความต้องการการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยส่วนรวมมีความต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ใน "ระดับมาก" และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ใน "ระดับมาก" ทุกด้าน เรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านหลักสูตรแม่บท ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเทคนิคและวิธีการนิเทศการศึกษา

5.1.2 การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการศึกษา

การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน พบว่าครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความต้องการการนิเทศการศึกษา โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียวคือ ด้าน

การประเมินผลการเรียน ส่วนอีก 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรแม่บท ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านเทคนิคและวิธีการนิเทศ การศึกษาไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบเป็นรายคู่เฉพาะด้านที่แตกต่างกัน คือด้านการประเมินผลการเรียนพบว่า ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความต้องการการนิเทศการศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียน แตกต่างจากครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความต้องการการนิเทศการศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียนไม่แตกต่างกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในครั้งนี้ ได้จัดจำแนกเป็น 4 ส่วนดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับ สบข.

- 1) ควรนำผลการวิจัยนี้ เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนอบรมครูตามโครงการอบรมครูประจำการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งได้ร่วมกันกับกรมการฝึกหัดครูมาโดยตลอด เพราะหลักสูตรการอบรมจะได้สอดคล้องกับความต้องการของครูอย่างแท้จริง
- 2) ควรจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร การบริหาร และการจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศติดตามผล และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอย่างรอบด้าน เพราะผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุงไม่เพียงพอ ทำให้ขาดความมั่นใจในการนิเทศการศึกษา
- 3) ควรจัดอบรมครู เพื่อชี้แนะให้ครูเห็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เน้นเนื้อหาแต่เน้นกระบวนการ
- 4) ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้สอนได้ตรงตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด
- 5) ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน การสร้างข้อสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบ สำหรับเป็นความรู้และแนวทางการปฏิบัติงานของครู
- 6) ควรจัดให้มีการอบรมผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ตลอดจนผู้มีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาทุกระดับ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการนิเทศศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินการนิเทศการศึกษาได้อย่างมั่นใจ และมีประสิทธิภาพ

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับ สปจ. และ สปอ./ก.

- 1) ควรปรับปรุงระบบการนิเทศการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ. และสปอ./ก.ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศตลอดปีการศึกษา สามารถดำเนินการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่
- 2) เนื่องจากครูมีความต้องการที่จะได้รับการนิเทศการศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงมากทุกด้าน หากหน่วยศึกษานิเทศก์มีกำลังคนมากพอที่จะให้การช่วยเหลือครูได้ก็น่าจะดำเนินการอย่างเร่งด่วน แต่ถ้าเกินกว่าที่จะดำเนินการได้ก็น่าจะพิจารณาจากอันดับความต้องการโดยมอบหมายให้แต่ละฝ่ายแบ่งหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการนิเทศการศึกษา ตามความต้องการของครูในอันดับแรก ๆ ก่อน
- 3) ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียน สามารถดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
- 4) ควรสำรวจสภาพเอกสารหลักสูตร ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ของโรงเรียน ที่จำเป็นจะต้องใช้เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และจัดหาหรือส่งเสริมให้มีครบถ้วน และเพียงพอที่โรงเรียนจะนำไปใช้
- 5) ควรหาแนวทางเร่งผลิตเอกสารทางวิชาการในลักษณะการนิเทศทางไกลเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพิ่มเติมจากหน่วยงานส่วนกลางจัดสรรให้สำหรับให้ครู และ เป็นแนวทางในการปฏิบัติแก่ครู

5.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

- 1) กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนควรประสานงานกันกับศึกษานิเทศก์ สปอ./ก. ให้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยกันจัดทำกำหนดการสอน การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ เพื่อลดภาระแก่ครูที่จะนำไปใช้ประกอบการเขียนแผนการสอนได้ดียิ่งขึ้น
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนควรบริการเอกสารหลักสูตร และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ไว้ให้ครูศึกษาเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจหลักสูตรและแนวการนำไปใช้ดียิ่งขึ้น
- 3) ประธานกลุ่มหรือผู้บริหารโรงเรียนควรประสานงานกับศึกษานิเทศก์ สปจ. หรือศึกษานิเทศก์ สปอ./ก. จัดประชุมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับแนวการใช้หลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียน เทคนิควิธีการนิเทศการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูและผู้บริหารโรงเรียน
- 4) ประธานกลุ่มหรือผู้บริหารโรงเรียน ควรส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในอย่างมีระบบและจริงจังในเรื่องการใช้หลักสูตร

5.5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

- 1) ควรศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหรือเขตการศึกษาอื่น ๆ
- 2) ควรศึกษารูปแบบการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของครู
- 3) ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ เพื่อเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนแก่ครูแทนการสอนที่เน้นเนื้อหา
- 4) ควรศึกษารูปแบบการบริหารและการนิเทศหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ค้นหารูปแบบที่ได้ไปใช้ในการบริหารและการนิเทศหลักสูตรให้บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ